

Uusasukad kasutasid siilkübarat laiemalt – temaga raviti ka külmetus- ja nakkushaigusi.

Juurtest keedetud teest on abinahaiguste puhul, sellega loputatakse mädanema läinud haavu ja põletikulisi igemeid. Samuti ergutab siilkübarainevahetust – suureneb nii toidu vastuvõtuvõime kui ka jääkainete eemaldamine organismist.

Punast päevakübarat lisatakse tänapäeval pea 200 ravimpreparaadi koostisse. Tinktuuri kasutatakse nii sees- kui ka välispidiselt (nt paise puhastamiseks). Siilkübara tinktuur suurendab organismi vastupanuvõimet nakkustele. Eriti kiidetakse seda, et see ravimtaim tugevdab immuunsust, aitas hästi viirusnakkuste vastu.

Ravimina kasutatakse taime maapealset osa: õisikuid, lehti, varsi. Teaduslikult on tehtud kindlaks siilkübara antiseptiline toime, võime haavade puhul kiirendada uute kudede teket ning vähendada valu. Teda tarvatakse kapslite või tinktuurina hingamisteede ja neeruhaiguste korral.

Gripi levimise ajal soovitatatakse iga päev profülaktika pärast sisse võtta siilkübara tinktuuri. Haigestumisel aitab tinktuur vähendada ja kergendada nii nohu kui ka kurgupõletikku.

Kuidas kasvatada

Siilkübarad armastavad päikesepaistelise kasvukohta ja viljakat mulda, aga taluvad ka mõningast poolvarju. Pigem võiks pinnas olla pisut niiskem kui ülemäärane kuiv. Ainult eriline ehk newma-

ni päevakübar eelistab kuivemat pinnast. Taluvad hästi ka savist mulda.

Siilkübaraid paljundatakse kevadel taimede jagamisega või nendest juurepistikute tegemisega. Seemned külvata mulda märtsis katmikalale. Seeme vajab idanemiseks üsna kõrget temperatuuri – 20–25 °C. Idanemine võib kesta kuni kaks nädalat. Seemnete idanemine on hea. Seepärast arvestage külviaja valikul, kas tahate taimi pikkerida või soovite istutada külvikastist otse avamaale.

Kui seemet on palju, võib mai teisel poolel proovida teha avamaakülvi. Külvata mulla pinnale, külv katta kuni tärkamiseni musta kile või paberiga.

Rühmiti istutamise korral jätta taimede vahekauguseks 30–40 cm. Noored taimed on suhteliselt külmaõrnad, neid ei saa peenrassa istutada enne öökülma ohu möödumist.

Esimesel aastal kasvatab taim tugeva lehestiku, õisi on oodata alles teisel kasvuaastal. Esimesed taimed alustavad õitsemist juba juulis, viimased lõpetavad septembris.

Päevakübarad on suurepärased lõikelilled, säilides vaasis kaua ilusana. Peenrale allesjäänud äraõitsenud õievarred tuleb välja lõigata ergutamaks taimi pikemalt õitsema. Sügisel lõigata kogu koltunud puhmik maapinna lähedalt maha.

Päevakübarad on lühiealised püsikud, eluiga 4–5 aastat. Neid on soovitatav tihti ümber istutada ning jagada.

KASULIK TEADA

Koduseid ravimeid päevakübarast

■ **Tinktuur.** Võtke suurem klaaspurk ja täitke see tihedalt õitega, peale valage viin. Sulgege nõu tihedalt kaanega ja asetage paariks nädalaks päikese kätte aknale. Loksutage purki aeg-ajalt. Nüüd kurnake vedelik ümber tumedamasse pudelisse ning kasutage nagu apteegis müügil olevat tinktuuri: gripi ja külmetushaiguste korral võtke 1 sl tinktuuri sisse või segage see joomistemperatuurini jahtunud ravimtee hulka (soovitatav pärnaõie-, kummeli-, saialille-, kibuvitsamarja- või nurmenukuõietee). Nohu puhul lahjendage tinktuuri keedetud jahutatud veega 1:1 ning tilgutage ninna. Kurgu ja suukoopa kuristamiseks lahjendage seda veega 1:5.

■ **Nastoika.** Valage purki allesjäänud viinas leotatud õitele üsna kogus viina ning laske siis 1 kuu seista. Kurnake vedelik ja pigistage õied kuivaks. Kurnake vedelik mitu korda läbi. Visake õied ära ja kallake tõmmis nõusse tagasi. Võtke paar väiksemat mandariini, peske need hoolikalt puhtaks. Torgake igasse 10 tera nelki ja lisage siis tõmmisele. Nüüd valage purki 4 klaasi suhkrut ning nii palju viina, et anum oleks peaaegu täis, sulgege tihedalt kaanega ja laske kuu aega jahedas pimedas ruumis seista. Kurnake valmis nalivka väiksematesse pudelitesse. Tarbige mõõdukalt nagu palsamit (väike pits söögi alla).

■ **Tee** valmistamiseks sobib kogu maapealne osa (õied, lehed, varred). Siiski soovitatatakse korjata õisi ja lehti. Teeks sobilik materjal tuleb võimalikult kiiresti kuivatada, eriti õied. Kuivatatud materjali säilitada toasoojas riidest või paberist kotis. Tee valmistamiseks võtta 1 kuhjaga tee- või supilusikatäis kuiva ürti 1 klaasi keeva vee kohta, lasta see kinnises nõus jahtuda paraja temperatuurini ja juua korraga väikeste sõõmudena. Kõrvale manustada mõni lusikatäis mett.

